

IZHAJA VSAK DAN

Ima ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posredniški štev. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tovarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luki, Tolmini, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele štev. po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kalena. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zvezdov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljive in uveljavljive v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na tri mesece 4 K, na dva 2 K, na ena 1 K. — Če se naroči na leto, se upravnemu odboru plača predhodno. Če se naroči na tri mesece, se plača predhodno. Če se naroči na dva mesece, se plača predhodno. Če se naroči na en mesec, se plača predhodno. — Če se naroči na leto, se upravnemu odboru plača predhodno. Če se naroči na tri mesece, se plača predhodno. Če se naroči na dva mesece, se plača predhodno. Če se naroči na en mesec, se plača predhodno. — Če se naroči na leto, se upravnemu odboru plača predhodno. Če se naroči na tri mesece, se plača predhodno. Če se naroči na dva mesece, se plača predhodno. Če se naroči na en mesec, se plača predhodno.

Naši kandidati:

I. Za prvi okraj:

MATKO MANDIĆ,
urednik.

II. Za drugi okraj:

Dr. OTOKAR RYBÁŘ,
odvetnik.

III. Za tretji okraj:

Dr. JOSIP WILFAN,
odvetnik.

IV. Za četrti okraj:

IVAN ŠKRJANC,
prožni mojster.

V. Za peti okraj (okolica):

Dr. OTOKAR RYBÁŘ,
odvetnik.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje naslednje

volilne shode

In sicer:

- 1) v četrtek dne 8. junija t. l. ob 7¹/₂ uri zvečer na dvorišču g. Frana Čehovlin v Kjadinu - Sv. Alojzij št. 781/782 (blizu gosp. Gregorčiča).
- 2) v četrtek dne 8. junija t. l. ob 7¹/₂ uri zvečer na dvorišču g. Ivana Turk v Škorklji (ul. Romagna).
- 3) v soboto 10. junija t. l. ob 8. uri zvečer v gostilno gosp. Živica pri Sv. Ivanu (na lonjerski cesti).
- 4) v soboto 10. junija t. l. ob 8¹/₂ uri zvečer v gostilno gosp. Perhavca v ulici Carli.

DNEVNI RED:

Državnozborske volitve.

ROJAKI! Zberite se v velikem številu, da trdno sklenemo svoje vrste in se skupno okrepimo za bližnji boj!

ODBOR

pol. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 7. Zbornica je nadaljevala splošno debato o proračunu ministerstva za uk in bogočastje.

Papežev nuncij pri cesarju Fran Josipu.

DUNAJ 7. Cesar je danes popoldne v Schönbrunnu vsprejel v slovesni avdijenci novoimenovalnega papeževga nuncija Bavona.

Cesar v Lainzu.

DUNAJ 7. Cesar se je popoldne odpeljal v vilo Hermes v Lainzu, kjer ostane več tednov. Spremljal ga je generalni adju-

tant grof Paar. V tem času pride cesar v Schönbrunn, da, ako bo potreba, deli posebne avdijence.

Bolgarski car pri cesarju.

DUNAJ 6. Cesar je danes dopoldne vsprejel v privatni avdijenci bolgarskega carja Ferdinanda. Avdijenca je trajala 20 minut.

Potovanje nadvojvode Karla Frana Josipa v London.

DUNAJ 7. Nadvojvoda Karol Fran Josip odpotuje dne 17. t. m. v London, kjer bo pri kronanju kralja Jurija zastopal cesarja Frana Josipa. Povrne se pa dne 23. tega meseca.

Nove demonstracije viničarjev na Francoskem.

BAR-SUR-AUBE 6. (ob 6. uri zvečer). V mestu vlada veliko razburjenje. Viničarji posamičnih bližnjih vasi so se zbrali in marširajo proti mestu. Vsa posadka je pripravljena. Demonstracije so baje oboroženi s puškami. Oblastni je so zaukazale, da se zapro vse mestne prodajalnice.

BAR-SUR-AUBE 7. (Opolunoči). Viničarji so se razkropili, ker so našli vse ulice zasedene po vojakih. Sedaj je mir.

Stolipin odstopi?

PETROGRAD 7. V dobroobveščenih krogih zagotavljajo, da v kratkem odstopi ministerski predsednik Stolipin, ki je pade pri carju v nemilost.

TURČIJA.

Potovanje sultana v Makedonijo.

BELIGRAD 6. „Politika“ poroča iz zanesljivega vira iz Soluna, da sultan radi sedanjih političnih odnošajev ne obišče Stare Srbije.

Sultan Mohamed V. v Solunu.

SOLUN 7. Sultan je dospel semkaj na vojni ladiji „Heireddin Barbarosa“ ob 3. uri popoldne. Vojno ladijo je spremljala vsa eskadra. Na tisoče zbrana množica je navdušeno pozdravljala prihod ladij. Mohamedansko prebivalstvo pozdravlja obisk sultana zelo prisrčno.

Kolera.

CARIGRAD 7. Do včeraj je obolelo na kolero 5 oseb, med temi trije vojaki. Iz Samsuma poročajo, da se kolera razširja. Od 28. maja do 2. t. m. je v Samsumu obolelo 77 oseb, umrlo jih je pa 45; od 3. do 5. t. m. je obolelo 41 oseb, od teh so tri umrle. Vlada je določila 30.000 funtov za pobijanje kolere v Samsumu. V Smirni je od 29. m. m. do 4. t. m. obolelo 11 oseb, umrlo pa pet.

Iz Meksike.

MEKSIKA 7. Madeiro je dospel semkaj. Prebivalstvo ga je vsprejelo z velikim navdušenjem.

Ustaja v Albaniji.

CETINJE 6. Včeraj se je raznesel glas, da so Miriditi napadli mesto Alesio in proglasili svojo neodvisnost ter da je predsednik njihove provizorične vlade Terencij Tocci izdal v vasi Vama proglas, ki je bil odposlan tudi vsem tukajšnjim diplomatičnim zastopnikom. V tem proglasu pozivlja Tocci na splošno ustajo, obljublja kristijanom in mohamedancem enake pravice in prosi pomoč dobrovoljcev, da se prežene Turke iz Albanije. V�adni krogi menijo, da bodo sedaj Malisori z novim pogumom nadaljevali vojno, ker so se spuntali tudi Miriditi.

Brzobjavne zveze Skadar-Alesio-Sv. Ivan v Medui so razdeležane. Crnogorska vlada je poslala v Bar generala Martinovića, da vzdržuje nevtralnost, kajti ustaško ozemlje se nahaja blizu crnogorske obale.

kejšega telesa. V par trenotkih je že stala Kristina v svoji glavni sobi, na pol zakrita za preprogami okna, od koder se je dobro videlo na vse namestje; in kačoz s prstom na oba kraljevska prestola je vprašala svojo zaupnico, ki je vsa zasopljena prihitela k njej:

„Kateri izmed onih dveh kronanih bi ti bolj ugajal?“

„Meni bi vedno bolj ugajal mož, ki je divjejši,“ je odgovorila Aluša. „In ta Poljak izgleda poleg našega kralja Karola kakor satan. On gotovo ognjevito ljubi!“

„Moram ga čuvati pred teboj,“ se je šalila gospa Kristina, „da mi ga ne zapelješ!“

Aluša se je opotekla od začudenja. „Morda ta poljski vitez, ki je bil zjutraj tukaj?...“ je zadobila po trenutku zopet moči k vprašanju.

„Da, to je bil odposlanec kralja Kazimirja,“ je pritrdila gospa Kristina, ki je na peto zasledovala zadnje dejanje slavnega turnaja.

„To je soglasje!“ je radostno poska-

KOLIN 6. „Köln. Zeitung“ poroča, da so turške čete streljale pri Podgorici na crnogorskega obmejnega komisarja, na kar se je vnel boj med Turki in Crnogorci. — Na obeh straneh je bilo več mrtvih. Kralj in prestolonaslednik sta se podala v Podgorico, da se na licu mesta informirata o stvari.

SKOPLJE 6. Dobro obveščeni krogi zagotavljajo, da se Malisori branijo proti turškim vojakom z gorskimi topovi. Turki so videli trojico takih topov.

CARIGRAD 6. Današnji ministerski svet se je bavil z izbruhom ustaje Miriditov in je brzobjavno poslal navodila Turgut paši.

CARIGRAD 7. O napadu Malisorov in Miriditov je vojno ministerstvo priobčilo brzobjavno vrhnege poveljnika v Albaniji. — Brzobjavka pravi, da so ustaši, njih nekoliko stotin, nameravali zasesti trdnjavo Alesio in nekoli utrjenih točeh okoli nje ter opleniti zalogo orožja. Napadalcu so prerezali brzobjavno žico v Drač. Ob spopadu s četami in orožniki so Albanci imeli več mrtvih in ranjenih. Na turški strani je bil ranjen en orožniški poročnik in en civilist. Iz Skadra so bili odposlani 3, iz Drača dva batalijona, da zajamejo Albance.

Ministerstvo za unanje stvari je poslalo turškemu poslanikom komunike, v katerem opisuje dogodke ter dementuje govore, češ, da so se spuntali Miriditi in proglasili avtonomijo.

SOLUN 7. Trdnjavo Alesio je napadlo 1000 mož, od katerih je bilo 300 dobro oboroženih. Ostali so imeli sekire, jatagane in revolverje. Turgut Šefket paša je zamogel dosedaj odposlati v ogroženi okraj le 2 batalijona.

SOLUN 7. V škaderskem vilajetu so ustaši doslej požgali vojašnic in stražnic v vrednosti 20.000 turških funtov. Vrhni poveljnik zahteva kredit, da se zgradbe zopet popravi.

Pariz 7. — Umrl je bivši ministerski predsednik senator Rouvier.

Petrograd 7. V Zarizinu so aretirali moža, ker je umoril nekega častnika in njegovo soprogo. Aretiranec je priznal, da je ubil doslej 57 oseb, med temi dr. a Popova iz Kazana. Radi umora na tem poslednjem je bila svoječasnno obsojena neka babica, ki se nahaja še sedaj v ječi.

Pariz 7. Danes zjutraj je dospel semkaj turški prestolonaslednik Jusuf Izedin, ki je namenjen v London.

Pula 7. Hidrografični urad poroča: Ob 12 uri 19' 49" popoldne so aparati zabeležili dolgo trajajoče valovito gibanje tal, ki prihaja od zelo močnega daljnega potresa. Ognjišče potresa, bržkone Turkestan, utegne biti oddaljeno na 5300 km.

Clermont Ferrand 7. — Mednarodni kongres je bil danes zaključen, potem, ko je vsprejel predlog, v katerem se izraža želja po omejitvi vojaških bremen.

XXIII. glavna skupščina

„Zaveze jugoslov. učiteljskih društev“ dne 4. in 5. junija v Trstu.

Glavno zborovanje.

Na to je govoril g. Skalický, ki je pozdravil v slovenskem ter nadaljeval v češkem jeziku približno tako-le: Bratje in sestre! — Zveza čeških učiteljskih društev nas pošilja, da Vam — vedoč, da bivate Vi, naši bratje na jugu, težak boj za kulturo in malo svobode — sporočimo, da imate na severu odkritosrčnih prijateljev, ki so Vam vedno pripravljeni pomagati. Vemo, da naši bratje po slovenskih deželah so brez šol in zato Vam želimo, da dobite čim preje šol in sicer

takih, kakršne bi morale biti šole — takih, kakršnih je hotel naš slavní pedagog Komenský.

Cudim se, da ni na Slovenskem meščanskih šol, ki so na Češkem tako visoko dvignile naše trgovce in obrtnike. Za svojo prosveto se imajo ti zahvaliti tem šolam. Zato Vam želim, da bi bile tudi za Vaš narod ustanovljene omenjene šole in da bi ga povzdignile. Želim Vam tudi visokih šol. In to Vam želim iz vsega srca! Na zdar!

Potem je pozdravil skupščino okrajni šolski nadzornik Ivan Nekercman, zahvaljujoč se najprej gosp. predsedniku, ki je blagovolil priiti njega osebno vabiti, za prijazni pozdrav o priliki zborovanja delegacij in za krasne besede, s katerimi je isti počastil njega in navzočega nadzornika iz Sežane, g. Kanteta. — Govornik izjavja, da si šteje v dolžnost udeležiti se skupščine, kadar koli zboruje ista v bližini, in to tim več, kadar zboruje v Trstu. Omenja, da so vsi okrajni šolski nadzorniki slovenskih šol na Primorskem izšli iz vrst ljudskošolskega učiteljstva in da zato dobro poznajo delo, težnje in stremljenje učiteljev, da so zato tudi odločno na strani istih, katerih blage namene hočejo podpirati, kolikor jim dopuščajo njih skromne moči. Govornik dobro ve, da „Zaveza“ zasleduje plemenite cilje, da stremi za višjo omiko in izobrazbo učiteljstva in učiteljskega naraščaja, za napredek in povzdigo ljudskega šolstva.

To pa so načela, ki jih mora odobravati vsakdo, ne samo pripadnik-prijatelj, ampak tudi neprijatelj. — Znano mu je, da se Zavezin boj vrši v mejah dostojnosti, v mejah obzirnosti; zato ni dvoma, da tak način bojevanja mora voditi do vspeha, do končnega zmage. Govornik je prosil zbrano učiteljstvo, naj tudi ono dobrotno poda okrajnim šolskim nadzornikom roko v podpiranju njih stremljenj; kajti vspeh učiteljev je vspeh okrajnih šolskih nadzornikov in obratno, zagotavlja podajajmo svojo pomoč drug drugemu v dosegu vzvišenih ciljev.

Da so vspehi dosegljivi, poučuje nas sedanje razmerje tržaškega učiteljstva, katero nikakor ni več uklenjeno v verige suženjstva. Učitelj v Trstu je svoboden, kakor malokje. Želi pa, da bi se še tu in povsod-drugod razmere izboljšale, da bi bilo učiteljstvo vsaj primerno zadovoljeno v svojem težavnem poklicu in da bi učitelji vseh dežel v gmotnem in duševnem oziru dospeli na vrhunec, da bi vsi postali enaki med enakimi!

Da je to v doglednem času dosegljivo, naj nam jamči vstrajno, neumorno in neustrašno delovanje „Zaveze“, kateri velja njegov iskreno-presrčni pozdrav v svojem in slovenskih primorskih okrajnih šolskih nadzornikov imenu. — Slava Zavezi!

Naslednji govornik je bil g. Skala, ki je govoril v češčini: Bratje in sestre! Poslala me je češka zveza, da Vam želim najlepše vspehe na Vašem delu! Dragi bratje! Nisem prvih med Vami, ampak z radostjo se spominjam zborovanja v Radovljici in tudi onega v naši slovanski Pragi.

Danes nas vsprejemate zopet. Hvala Vam! Upam tudi, da ni zadnjikrat, ampak da se snidemo zopet in zopet na posvetovanju — tako dolgo, da dosežemo enkrat svoj cilj.

Kakor Vi, tako bojujemo tudi mi boj proti sovražnikom vsacega napredka in prosvete ljudstva, tiranom svojega naroda. Če Vas tudi vse zapusti, bodite prepričani, da najdete v svojih bratih na severu vedno podpore in pomoči. Enak je sovražnik, zato skupno v boj!

Gospod dr. Rybář je omenjal poprej, da pride dan, ko nas s tega mesta pozdravi

Čez trenotek je rekla Aluši, da hoče biti sama. Premišljala je, kako naj vsprejme tako vyzvišenega gosta in kako naj se vede proti njegovim ljubimskim nakanam. Konečno se je zdelo, da se je odločila. S ponosnim korakom je začela sprehajati se po mehki preprogi med dvema zrcali, tako, da je vedno imela sliko vse svoje postave pred seboj. Vsaki hip je popravljala na sebi kako malenkost; vedno in vedno je opazala na obleki kako gubo, ki bi morala biti, po njenem mnenju, ukusnejše uravnana. Vedno in vedno je našla na svojem licu kako žilico, ki bi bila morala, po njenem prepričanju, delati boljši utis. Dokler ni slednjič našla nič več, kar bi bila rabila kakega popraviljanja ali zboljšanja.

Zadovoljno se je odvrnila od zrcala in stopila tesno k durim, ki so vodile na hodnik. Zdelo se ji je, da zveni od tamkaj neznan moški glas in potem težak, hiter korak. Predno je mogla poklicati Alušo, je ista otvorila vrata in je vstopajočemu poljskemu kralju pokazala na gospo Kristino.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. — Spisal Ferdinand Schulz. — Poslovenil H. V.

Ker o vsem, kar se je od danes zjutraj pogajalo in dogovarjalo med njo in kraljem Kazimirjem, do sedaj ni imela niti pojma, ni zamogla Aluša razumeti izraza vshičenja svoje zapovednice. Samo po izrazu njenega lica je pogodila, da se ji ni pripetilo nič neprijetnega.

„Ali je bil to v resnici Vitek, ki je sedaj zmagal?“ je vprašala, samo da jo dovede k jasnejšemu izražanju njenih misli. „Ah, kaj se jaz brigam, kedo je tam doli zmagal!“ je Kristina, hiteč po stopnicah v prvo nadstropje, prehitela Alušo, da-si je bila poslednja za par let mlajša in šib-

tržaški župan. In to ni nikaka utopija, to se more zgoditi, če boste vstajali v boju, ki ga bojujete sedaj s takim navdušenjem. Tudi naša zlata Praga je bila še pred 50 leti popolnoma nemška, a poglejte sedaj: po 50 letih, je Praga češka. In Trst mora postati čimprej tudi slovenski in zato učiteljstvo v boj za svoj napredek in za razvoj slovenskega naroda! Živio!

(Zvršetek pride).

Kdor drugim jamo koplje....!

„Gorica“ se je kričavo bahatila, kako da je se svojim napadom na dra. Gregorina v stvari premeščenja okrajnih uradov iz Ajdovščine v sv. Križu — zadela v črno! A ko smo mi dokumentirano in nepobitno dokazali ne le, da je dr. Gregorin — da-si ga ni vezala nobena dolžnost — storil, za kar je bil od kriškega županstva naprošen, marveč tudi, da Gregorčičeva stranka ni prav nič storila, da-si je ravno njo vezala dolžnost: ni imela „Gorica“ drugega odgovora, nego trditi, da „Edinost“ — razsaja od jeze. Po naših pojasnilih, opirajočih se — kakor rečeno — na sama dokumentirana, torej neoporečna dejstva, je sicer vsa afera jasna za vsakogar. Nu, če je še kak dvomljivec, mora ga popolnoma ozdraviti članek, ki ga je prinesla o stvari zadnja „Soča“ in ki slove:

„Zdaj, ko je zadeva končno rešena tako, kakor je kazalo že v prvem začetku, da ostanejo uradi tam, kjer so, ker se od poslancev nikdo ni potegnil za premeščenje in ker „Gorica“ laže in meče krivdo na nedolžne ljudi, moramo zadevo nekoliko bolj pojasniti.

V začetku leta 1909 se je bila sprožila misel o premeščenju uradov iz Ajdovščine. Županstva skoro celega okraja so podpisovala neko vlogo za premeščenje.

Mestno županstvo v Sv. Križu je vložilo kmalu potem posebno prošnjo za premeščenje uradov v kateri kraj te občine. Klerikalni občinski zastop se je obrnil do državnega poslanca dr. Gregorčiča kot voditelja klerikalnih goriških Slovencev, da bi vzel on sam zadevo v roke in to tem gotoveje, ker dr. Gregorčič je častni občan svetokriški. (Ta je pač pravi „kriški križ“, ki odvaga vsakega drugega na potenco!).

Dr. Gregorčič je bil sprejel deputacijo sicer kar ljubezno, a delo je odpahnil od sebe. Priporočil je, naj sestavi prošnjo na ministerstvo — odvetnik dr. Pavletič!

Odsek je bil tudi pri poslancu Fonu, katerega je naprosil dogovorno z dr. Gregorčičem, da vzame on zadevo v roko, ker tudi spada bolj v njegovo področje kot juristu. Dvakrat je bil odsek pri poslancu Fonu, ki pa je napravil na odsek tak utis, da je izgubil vse upanje na kak uspeh, ako ne dobi zadeva bolj-šega zagovornika nego je bil ta poslanec.

Meseca oktobra 1909 se je vložila prošnja potom drž. poslanca Fona, ki pa vkljubu priporočilu dr. Gregorčiča in ponovne ustmene prošnje celega odseka iz Sv. Križa ni storil drugega, nego da je prošnjo izročil na kompetentno mesto — ne da bi jo bil niti z besedico priporočil. Nobeden naprošenih poslancev niti bil ni pri ministerstvu.

Ker od poslanca Fona in dr. Gregorčiča ni bilo glasu, ker se je govorilo, da je ministerstvo že kupilo stavbišče za uradno poslopje v Ajdovščini, obrnilo se je županstvo v Sv. Križu na dr. Gregorina s prošnjo, da poizve o zadevi.

Pri oni starešinstveni seji, pri kateri je župan in oba druga uda odseka, poročal, kako sta poslanca Fon in Gregorčič zanemarila zadevo tako, da je ministerstvo prošnjo zavrnilo, ne da bi bil kateri poslanec besedico zinil in koraka storil — je vladalo pravo ogorčenje proti Fonu, ki je popolnoma zanemaril nalogo, katero mu je izročilo po nasvetu dr. Gregorčiča klerikalno zastopstvo. Celo o nezaupnici se je govorilo!

In komu se je zahvaliti, da se ni izrekla?! Tudi v Gorici se je podalo zastopstvo občine h Fonu, da se mu zahvali (!) za „imenitno“ zastopanje. Še danes je človeka sram te poti, takega postopanja. In človeče, ki so mu podrobnosti znane, je tako nesramno, da je provzročilo v „Gorici“ napade na nedolžne osebe, ki niso drugega zakrivila, nego da so brezplačno kot neinteresovane storile k vprašanju več nego oba klerikalna drž. poslanca skupaj.

Da se je dobilo od dr. Gregorčiča odgovor sploh, trebalo je večkratnega drezanja; od Fona pa še doslej ni glasu.

Nesramnost „Gorice“ je nedosegljiva, da se upa kljub temu dejstvu, da tacega zanemarjanja poslaniških dolžnosti svojih ljudi brusiti svoj umazani jezik ob dr. Gregorina, ki je čim brže mogoče ugodil prošnji. Ako ne zadošča to, podamo še podrobnejšo sliko.

S tem člankom je povsem jasno dokazano, s koliko zlobe, zaničevanjem resnice in zavratnosti je „Gorica“ uprizorila tisto kampanjo proti dru. Gregorinu radi goriškega vprašanja. Da se oni, ki je kriv, skuša braniti in opravičevati, ali pa celo

svojo krivdo potajiti — to je umevno in zato bodi! Če pa je krivec tako drzen, da dolži in zasramuje druge, ki ne le da niso nič zakrivil, ampak so storili več, nego je bila njihova dolžnost — to namreč, kar so bili krivci dolžni storiti: potem pa je to že drznost, ki frapira.

Članek v „Soči“ nam pripoveduje interesantnih stvari, ki jih mi nismo vedeli doslej. Mi smo trdili le, da gospodje pri „Gorici“ se niso nič menili za želje Križanov. Sedaj pa vemo, da so bili naprošeni, da je bila akcija izročena njihovim rokam, a da vendar niso nič storili — ter da se je županstvo v sv. Križu še le potem, ko so jo gospodje pri „Gorici“ tako temeljito — zanemarili, obrnili do dra. Gregorina. To pot se je torej „Gorica“ temeljito zaračunila in je s svojim drznim krikom napravila kaj slabo uslugo svojim zaplečnikom. Ni zadela dra. Gregorina, pač pa je občutno zadela svoje gospodarje. Marsikatera hudobija se je že posrečila „Gorici“, ali pri tej je pošteno opekla prste sebi in svojim gospodarjem!

Gospodje so kopali jamo in so se — sami zvalili vanjo!

Slovenska povodenj.

Dosedaj si je stekal naš narod iz raznih slovenskih pokrajin v Trstu, kakor posamične kaplje. Vse te kaplje, ki so bile dosedaj raztresene in ki so se zdale stekati v potokice in potoke, naj se združijo v jezero, ki naj poplavi to mesto....

Te besede, ki jih je spregovoril dr. Wilfan na našem volilnem shodu v „Nar. domu“ dne 29. m. m., je porabil „Piccolo“, da s posebnim člankom alarmira Italijane, dokazuje jim, kako hočemo mi Slovenci te dežele — raznaroditi! Za Slovence, ki so prišli sem iz svojih gora kaplja po kaplji, ki so pridli sem iz notranjosti, iz svojih hribov in svojih dolin, da bi našli tu zasluzka za svoje družine, je bil Trst — po „Piccolu“ namreč — nič manj in nič več, nego mala Amerika. Mesto pa da bi bili Slovenci za to hvaležni, se hočejo sedaj polastiti domovine drugih....

Kdo pa je v resnici oni, ki se hoče polastiti domovine drugih? Ali smo to mi, ki smo do novijih časov le izgubljali ped zemlje za pedjo?! Ali smo to mi, katerim so Italijani v nekdanji izključno slovenskih krajih Skedenj, sv. Ivan in Rojan postavili italijanske šole, katerim so Italijani iz izključno slovenskih krajev napravili kraje z italijanskim licem?!

Veliko vprašanje je še, kdo je oni, ki je smatral te kraje prvi za svojo domovino — ali so bili to Italijani ali Slovenci? In kdo je bil oni, ki je prvi prišel v to mesto za zasluzkom in kruhom — ali so bili Slovenci ali Italijani?! Mi pravimo, da so prišli Italijani k prvotno slovenskemu prebivalstvu tega mesta, a so po načinu ježa v bajki iztisnili pohlevne prvotne prebivalce Slovence ter dali mestu italijanski značaj. Ta proces se vrši še danes. Mesto se vedno bolj razširja, a z mestom se je doslej v slovensko okolico razširjalo tudi italijanstvo. Ta raznarodovalni proces je jako dobro označil na nekem shodu dr. Wilfan, ko je rekel, da mestne Slovence pošiljanjujejo s pomočjo šol, okoličanske pa s pomočjo mesta! In ker se mi upiramo temu, smo zato nevhvaležni in raznarodovalci!!

Usoda teh pokrajin je, da sta se tu vedno križala slovenski in italijanski elementi; slednji pa si je zbog prirojene krotosti in ponižnosti prvega znal pridobiti in skozi stoletja ohranjati nadvladje, ter tako dajati mestu in pokrajini vsaj na zunaj italijanski značaj. Samo obsebi umevno pa je, da mora to prenehati, kakor hitro se bo slovensko ljudstvo osamosveščalo. A dejstvo je, da mestno prebivalstvo hitreje izumira, nego prebivalstvo na deželi. Že zato, da se mestno prebivalstvo osvežuje, je potreben dotok prebivalstva z dežele. Mesto raste in se razvija, tudi zato je potreben dotok prebivalstva od zunaj. To je usoda vsacega velikega mesta. Kaj bi bil na pr. danes Dunaj, da ni imel dotoka iz čeških dežel?! To je bilo že poprej, ko je še prevladovalo agrarno gospodarstvo. S prehodom iz agrarne v industrijalno gospodarstvo pa se je prebivalstvo vedno bolj koncentriralo v mestih in kaplje so se združile v mogočne reke, katerih dotoka tudi v naš Trst ne zastavi vse stokanje „Piccola“. To je zakon narave! A zakonov narave ni možno zaustaviti. Tako tudi ne gospodarskih zakonov, ki morajo konečno dovesti do tega, da bomo mi igrali tu ono vlogo, ki nam jo nalaga geografski položaj teh krajev.

Zato naj „Piccolo“ le lepo molči o slovenski nevhaležnosti in raznarodovanju. Če si Slovenci služijo tu svoj kruh, pa so za to element, ki dela, ki oploja gospodarsko življenje — element, brez katerega bi nastala gospodarska stagnacija in ki ga mesto zato jednostavno ne more pogrešati.

Če že hoče „Piccolo“, da je tržaški delodajalec dobrotnik našega delavca: pa je ta poslednji se svojim delom, se svojo pridnostjo in zvestobo in svojim poštenjem do-

brotnik delodajalca in vsega mesta, ker je sotrudnik za vsesplošno blaginjo prebivalstva.

Slovenski živelj je tu avtohton, živi tu od davnine in ima zato tu vsa domovinska prava! A dotok iz slovenskega zaledja se vrši po večnem zakonu narave. Italijani naj le vzpirajo „sveto“ vojno proti naravi! Svobodno jim! Nam tržaškim Slovincem se ne treba plašiti te vojne, ker vemo, da ga še ni rodila človeška mati, ki bi mogel preprečiti delovanje in snovanje narave! Mi se ne plašimo te vojne, ker vemo, da zmaga ne bo — na „Piccolovi“ strani.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Umrl je sinoči ob 9. uri nagloma zadet od kapi glavni urednik „Triester Zeitung-e“, g. dr. Fran Lug v starosti 47 let. — Pokojnik je bil rodom Tržačan.

G. Lug se ni ves dan pritoževal, da bi se kaj slabo počutil. Zvečer ob 9 $\frac{1}{2}$ uri je z okna svojega stanovanja na trgu Goldoni št. 12 gledal na mimoidoči sprevod socijalistov, ki so se vračali s shoda na Reni. Na enkrat se je zgrudil vznak in v par minutah je bil mrtev.

G. Luk, veleizobražen žurnalista akademične omike, je bil od l. 1897 šef-redakter „Triester Zeitung-e“, k uredništvu katere je pripadal že od l. 1887. Bil je mož dobrega srca in, dasi po mišljenju nemški nacionalec, jako koncilijanten.

Njegova smrt je vzbudila v tukajšnjih žurnalističnih krogih globoko sočutje in manj pokojnega kolege doprinašamo i mi žalostni tribut.

Italijanski liberalci in Nemci. Večini naših čitateljev brzkone ne bo znano, da sta v tukajšnji nemški koloniji dve struji, ena zmerna, ki bi hotela živeti v dobrem razmerju z Italijani in ki se zbira okoli telovadnega društva „Eintracht“ in druga, ki se zbira okoli konkurenčnega telovadnega društva „Deutscher Turnverein“, ki stoji na strogo nemško-šovinističnem programu in ki bi hotela tudi v Trstu brezobziren boj proti Italijanom. To se je pokazalo tudi povodom sedanjih volitev. Zmerna struja se je nekako zadovoljila, da Nemci ne postavijo lastnih kandidatov, za kar so se Italijani revanširali s tem, da so v drugem okraju, katerega smatrajo za vso gotovostjo za svojega, postavili za kandidata dr. Gasserja nemškega parade-Italijana. Italijani računajo namreč, da proderejo v drugem okraju že pri prvem skrutinju (če namreč prihodnji terek ne bo dežja!). Da je bila ta kandidatura za kamoro trda kost, dokazuje že to, da tudi „Piccolo“ ne ve drugo povedati o dr. Gasserju, kakor da bo „dober juridičen zagovornik „dell'italianità“.

Tudi demokratični elementi liberalne stranke so skrajno nezadovoljni, da bo zastopnik največjih kapitalističnih podjetij (tramvaj, Aurisina, tehnični zavod itd.), na Dunaju v neposredni bližini svojih rojakov Nemcev zastopal (če bo!) interese trž. Italijanov!

Kamora se je vendar oddahnila, misleč, da je že odstranila vse nevarnosti s proglasenjem Nemca Gasserja za italijanskega kandidata.

Vendar je delala račune brez nemških srditežev in se je pri tem tudi zaračunala. Nemški radikalci namreč nikakor niso bili zadovoljni z nemškim kandidatom, ki naj bi bil izvoljen na podlagi italijanskega programa, ter so prodrli s svojo zahtevo, da postavijo Nemci v osebi inž. Schnabla lastnega števnege kandidata z nemško-nacionalnim programom.

S tem odtegnejo kamori gotovo do 1000 glasov, ker bo tudi marsikak c. kr. Nenemec volil z Nemci. To pa kamori gotovo ni všeč in ona se praska za vsesi, ker ima sedaj na vratu dva nemška kandidata!

Reklamacije za predstoječe volitve so menda že rešene, magistrat pa tako počasi dostavlja rešitve, da se je celo neki magistratni sluga izrazil, da še do 20. t. m. ne bodo vse vročene. To dela magistrat očevidno z namenom, da ne bi mogli reklamanti zahtevati legitimacije in glasovnice, ako jih pravočasno ne dobijo. Pozivljamo vlado, naj opozori magistrat na njegovo dolžnost.

Na Kontovelju se je vršil v ponedeljek popoldne lep in dobro obiskan volilni shod pod predsedstvom g. dež. poslanca Gorjupa. Kot prvi govornik je nastopil dr. Gabršček, ki je priporočal kandidaturu dr. Rybača, kot najboljši priporočanja vrednega kandidata za našo okolico, razvijal narodno idejo in bičal internacionalizem socijalnih demokratov. Na to se je priglasil k besedi socijalist Anton Klanjšček, ki je skušal pobijati predgovornika in se potegovati za Etbina Kristana, a je s svojim klavirnim nastopom vzbujal le smeh in šalo pri poslušalcih. Odgovarjala sta mu dr. Gabršček in poslanec Gorjup. Končno je govoril še g. nadučitelj K. a. m. u. š. i. č. k. ki je slikal, kako je socijalna demokracija razočarala nade, ki so stavili va-njo ko je pred leti prvič nastopila v Trstu, ter končno slikal potrebo skupnega nastopa tržaških Slovencev za doseg toliko nujnih uspehov na šolskem polju. Občinstvo je z navdušenjem sledilo govornikom

in splošno odobravalo kandidaturu dr. Rybača. Pričakovati je, da odda Kontovelj zložno svoje glasove za našega kandidata.

Kandidat dr. Pitacco je sklical za sinoči v dvorano Tersicore shod drž. poduradnikov in uslužbencev. Za ta shod je bilo izdanih na tisoče vabil, a vdeležilo se ga z gospodarjem dvorane vred ni niti sto oseb. Shod je otvoril prof. Braidotti, ki je naznanil, da Pitacco ni mogel priti na shod, ker ima pleurite, Menesini ne, ker ga bolijo noge in dr. Gasser ne, ker je „indisposto“ (mejklic: Torej cela bolnišnica) zato mora on — prof. Braidotti — kot političen „garzon“ otvoriti shod. Navajal je med drugimi členami tudi imena italijanskih liberalnih kandidatov, rekoč da kandidira v prvem okraju Menesini (mejklic: in Mandič), v drugem okraju Gasser (mejklic: in Rybač) — odobravanje, klici živio dr. Rybač! v tretjem okraju dr. Pitacco (klici: Živio dr. Wilfan!! in v četrtem okraju moja malenkost prof. Braidotti (klici: Živio Škrjanc!) Shod je končal s klici zborovalcev: Evviva Rybač!

Shod delavcev „Stabilimento Tecnico Triestino“. Predsinočnim se je ob veliki udeležbi iz „Tehničnega zavoda“ vršil v gostilni Kosič pri sv. Jakobu shod delavcev omenjenega zavoda, sklican po NDO. Vrt gostilne je bil natlačen.

Shod je otvoril predsednik skupine NDO „sv. Marko - sv. Andrej“, Kapelj, pozdravivši navzoče in izraživši svoje veselje na obilni udeležbi. Podal je besedo strokovnemu tajniku Vrankoviču, ki je poročal o minulem gibanju v „Stabilimento Tecnico“ in povedal vzroke, radi katerih je to gibanje ponesrečilo. Povdarjal je neresnično vodstva gibanja in izdajstvo, ki so je soc.-demokratje zagrešili na delavskem interesu. On je takoj iz začetka opozarjal na pogreške vodstva gibanja in sedaj mu je — četudi žalostno — zadoščenje, da so se njegova napovedovanja uresničila.

Ali kolikor veliko naj je tudi izdajstvo socijalnih demokratov, ki so zapustili in izdali delavce — na ponesrečenju imajo del krivde tudi slovenski delavci. Krivi so namreč, ker so se dali vleči za nos in so slepo delali štafazo socijalnim demokratom na njihovih shodih, ne da bi kaj vprašali in spregovorili. To naj jim bo v pouk, da ne bodo več sledili socijalnim demokratom poprej, nego se sami dogovore o vprašanju in določijo svoje vedenje. Ako bodo v bodoče tako postopali, ne dolete jih več razočaranja, kakoršnje so doživeli z zadnjim gibanjem.

Dr. J. Mandič, prigrasivši se za besedo, je predložil, kako je bil sedaj najprimernejši moment za doseg kakega pobjoljška. Da so zahteve po pobjoljških opravljene, o tem je uverjeno ravnanje Stabilimenta samo, čim se je hotelo pogajati z delavci. Stanje delavstva je sramotno in delavstvo bi bilo gotovo doseglo svoje opravljene zahteve, da ni bilo socijalnim demokratom več do interesov svoje stranke, nego do delavskih koristi. — Socijalni demokratje so izdali delavsko stvar radi interesov jedne osebe. Govornik je priporočal delavcem, naj odslej obrnejo hrbet vsem socijalnim demokratom, ako jih bodo zopet pozivali na kako skupno delo, ker socijalnim demokratom ne gre — kakor so dokazali z zadnjim gibanjem — za doseg delavskih koristi, marveč za strankarske in osebne interese.

Potem so še govorili nekateri delavci, na kar je strokovni tajnik prečital resolucijo:

„Slovenski delavci iz tehničnega zavoda (Stabilimento Tecnico Triestino), zbrani na shodu NDO dne 6. junija tekočega leta, da razpravljajo o položaju, vstvarjenem vsled ponesrečenega gibanja v tehničnem zavodu:

konstatujejo, da dne 16. maja t. l. v svrhu zboljšanja mezdnih razmer v tehničnem zavodu zapričeto gibanje ni bilo od prvega začetka resno vodjeno in da se je tudi o tej priliki mezdno, resničnim delavskim pridobitvam namenjeno akcijo postavilo v službo strankarskih in osebnih interesov;

odrekajo akcijskemu odboru, ki je vodil to gibanje, vsako legitimacijo za nadaljnjo postopanje v imenu vsega delavstva v tehničnem zavodu;

na glasaajo, da ne bodo več sledili korakom ne tega, ne kakoršnega koli odseka, ki bi ne podal poprej popolnega jamstva, da hoče zasledovati le koristi vsega delavstva, voditi gibanje z vso potrebno resnostjo in ozirati se pri svoji sestavi na slovensko v tehničnem zavodu nameščeno delavstvo, ki tvori dober del vsega delavstva na označenem podjetju.

Dr. Ferdo Černe, odvetnik v Kopru, se preseli v Trst.

Spopad med socialističnimi plakaterji in kamorističnimi gospemi. Sinoči okoli 10-30 so nekateri socijalisti, ki so bili poprej zbrani v kavarni „Union“, plakativali na hiši v ulici Caserma št. 6, ki stoji naravnost nasproti kavarni, nekaj plakatov za svojega kandidata v tem okraju. Lastnik one hiše Santo Angeli, ki stanuje v prvem nadstropju se je ravno nahajal pri oknu in

je energično protestiral proti temu, da bi socialistične plakate prilepili na njegovo hišo. Socialisti mu niso seveda ostali dolžni odgovora. Vsled hrupa so vse stranke v hiši prihiteli na okna in začela je „grozna“ besedna bitka med onimi gori in onimi dolji. Pretežno večino ljudi na oknih so tvorile „fine“ dame, in je neverjetno, kake umazane psovke znajo prihajati tudi iz nežnih ust elegantnih dam. Psovke, ki so letale sem in tja, so postajale čim masnejše, dokler ni večje število redarjev napravilo konec nečednemu prizoru.

Drugi redni občni zbor Pokojniskega zavoda češkoslovenskega denarstva, trgovine in obrti v Pragi. V prisotnosti 113 prispevalajočih in rednih članov, ki so reprezentirali 2268 glasov, je otvoril predsednik zavoda g. dr. Gustav Pöschl občni zbor, določil za skrutinatorje volitev g. ravn. Samka (dr. Zátka) dr. Zdenka Kšira (Ustredni jednota česk. hospodář. společenství) in g. Potužila (Českoslov. obch. beseda) ter podal na to poročilo za leto 1910., ki izkazuje koncem leta 762 delodajalcev s skupnim številom 3820 uradnikov. Moških nameščencev je bilo 3346, ženskih 474. Točasnio je priglašeno že nad 4300 nameščencev. Iz poročila seznajamo, da je bilo v letu 1910 predpisano na premijah K 661.659.—; v svrhu dokupa članskih let je bilo plačano K 54.786.23, ter poleg tega za oddelek B K 46.721.49.— Upravni stroški so dosegli znesek Kron 22.311.04, kar odgovarja 2.97 % prejetih premij, medtem ko so n. pr. upravni izdatki Splošnega pokojnisknega zavoda absorbirali nič manj nego 7.56 % prejetih premij. Društveno imetje je znašalo koncem leta K 1.323.805.66, od katerega je naloženo nič manj nego K 1.213.425.— v vrednostnih papirjih. Prebitek za upravno dobo leta 1909—1910 znaša K 67.685.11, ki tvori v smislu pravil posebno zavarovalno rezervo. Upravni svet in revizorji so izvrševali svoje funkcije popolnoma brezplačno in si niso računali niti potnih stroškov. — K letnemu poročilu se je oglasil gosp. ravn. Karas (Vydrova tovarna povzročitelj) in je bilo po pojasnitvah, ki so mu bila podana od strani predsednika in ravnatelja g. Dostala, sklenjeno, zavzemati se glede izraženih želj pri novelaciji pokojnisknega zakona. Ravnatelj g. Čuba je izrazil v imenu občnega zbora zahvalo upravnemu svetu, ravnateljstvu in uradništvu za uzorno vodstvo, nakar je bilo letno poročilo enoglasno vsprejeto in se je upravnemu svetu votiral absolutorij. — Za izstopivšega g. J. F. Votruba, ki mu je bila izrečena zahvala, je bil izvoljen v upravni svet g. ces. svet. K. A. Tuček, veleindustrialec v Hořicah, za revizorje: ces. svet. Blažek in ravnatelj Krupka. Za jugoslovenske dežele ostane v odboru gospod dr. G. Gregorin, odvetnik v Trstu. H koncu je priporočal g. ravn. Péro (Národní Listy), da se zgradi lastno reprezentančno palačo, resp., da se v bodoče nalaga denar v realitetah in hipotekah. S toplimi besedami je zaključil g. prezident dr. G. Pöschl ta lepo vspeli občni zbor, ki bo gotovo dobra podlaga nadaljnjemu razvoju tega humanega uradniškega zavoda.

Tombola v Bazovici na binkoštni ponedeljek je dobro izpadla. Vkljub neprijaznemu vremenu se je vendar nabralo dosti ljudstva. Terno (K 20.—) je dobil Karl Pirc iz Bazovice; činkvina (K 30.—) je pripadla Antonu Pečarju iz Bazovice; prva tombola je zadela tudi Bazovca Matijo Križmančič; slednjič je dobil drugo tombolo Anton Komar iz Ricmanj. Svirala je lonjerska godba. Čisti dobiček je namenjen „Zavarovalnici goveje živine“ v Bazovici.

Kolera v Italiji. V včerajšnji seji mestne delegacije je dr. Slavik interpeliral, če se je magistrat informiral o koleri v Benetkah, kaka poročila je dobil in če se je vse potrebno ukrenilo v obrambo pred to boleznijo.

Protofizik je odgovoril, da magistrat nima še nobene uradne vesti o zdravstvenem stanju v Benetkah, da pa je državna oblast proglasila Benetke za inficirane in uporabila predpise pariške konvencije glede oseb, ki prihajajo po morju in kopnem iz Benetk. Zvedel pa je protofizik, da je namestništvo dobilo od konzula v Benetkah že minuli teden poročilo, da je bilo do 31. m. m. 23 slučajev kolere.

Občinska in državna oblast sta vse potrebno ukrenili in je torej mesto za vsak slučaj pripravljeno.

Na to je bil sprejet dr. Slavikov predlog, naj magistrat poskrbi primernim potem točne in zanesljive informacije in jih tudi razglasi, da bo občinstvo informirano in da se bo znalo ravnati.

Protofizik je tudi povedal, da italijanske oblasti niso proglasile Benetk za okužene.

V seji se je tudi konstatiralo, da — glasom zanesljivih vesti — v Napolju razsaja kuga.

Kolera. Policija je iz previdnosti pred nevarnostjo kolere izdala vsem hotelirjem, najemodajalcem postelj in sploh vsem občinskim poglavarjem odredbo, da treba vse ljudi, ki bi prišli iz Benetk, takoj prijaviti ne le policiji, marveč tudi brez odloga mestnemu fizikatu. Enako je bilo že poprej ukazano glede došlecev iz Ruskega. Vsi došleci iz okuženih krajev ostanejo potem pet dni pod zdravniškim nadzorom. Če se pa

pri tujcih opazja kak sumljiv znak, treba to takoj naznati mestnemu fizikatu.

„N. Fr. Presse“ objavlja jako zanimiv pogovor s tržaškim protofizikom dr. Costantini. Protofizik pravi, da glede Trsta more oficijelno izjaviti, da tu ni nikake kolere, glede Benetk more reči le to, kar je poizvedel na podlagi privatnih informacij. Vse osebe, ki prihajajo po morju iz Benetk, se že na ladiji zdravniško preiskuje, v Trstu pa ostanejo pet dni pod zdravniškim nadzorom, pač pa tako, da niso ovirane v svojih poslih. Vsi lastniki hotelov in gostiln so dobili strogo odredbo prijaviti takoj vse tujce. Kar se tiče Benetk, je izjavil g. protofizik, da glasom njegovih informacij je vest o 115 slučajih kolere jako pretirana. V kolikor je njemu znano, se je do minolega četrtka konstatiralo le 23 slučajev kolere. Od četrtka sem sta se k tem pridružila le dva slučaja, tako da število slučajev kolere ne bi presegalo 30. Dr. Costantini dvomi, da je benečanski protofizik podal demisijo, češ, da general ne sme v nevarnosti nikoli zapustiti vojske. Kolera v Benetkah da je bila brzkone zanešana iz Apulije.

Iz gornjega poročila je torej brezdvomno razvidno, da je Italija res okužena, da so okužene ne-le Benetke, da je okužen tudi Napolj, da so poleg tega okužena tudi druga mesta. Kljub temu pa italijanska vlada to trdovratno taj, taj vzlic jasnim določbam mednarodne zdravstvene konvencije. Mi misljemo, da je položaj, v katerem se nahaja italijanska vlada, naravnost obupen. Ako se proglasi deželo za okuženo, trpela bo Italija sto in sto milijonov škoda, to pa še posebno letos, v jubilejnim letu, v očigled jubilejnim razstavam, ko se pričakuje, da pride v deželo na milijone tujcev. Ali to še nikakor ne opravičuje italijanske vlade, da bi ciniški prezirala mednarodne dogovore in s tem celo Evropo, posebno pa sosedne dežele in to v prvi vrsti Avstrijo, postavljala v nevarnost okuženja po tej strašni epidemiji. Zato bi bila pač dolžnost drugih držav in v prvi vrsti Avstrije, da pokličejo Italijo na red in jo opozorijo, da treba mednarodne pogodbe spoštovati in se jih držati tudi takrat, ko bi to utegnulo imeti za posledico materialno škodo dotične dežele. Posebno pa velja to v tem slučaju, ker je zdravje Evrope vendar več vredno, kakor pa materialna škoda, ki bi jo utegnili Italija trpeti.

Izlet ženskega oddelka NDO v Devin, se je moral opustiti ker ni parobrodna družba — baje vsled pretečnega slabega vremena — stavila izletnikom na razpolago parnika, — Shod se preloži na prve dni meseca julija t. l.

Dan in vsposed tega izleta se naznani prihodnji teden.

Naznanja pa se že sedaj, da oni, ki se bodo hoteli udeležiti tega izleta, bodo morali kupiti listke najpozneje do 12. ure dneva izleta.

Plačano vozno se vrača proti voznim listkom v uradu NDO.

Nesreča na kolodvoru državne železnice.

Včeraj zjutraj se berlinski vlak, ki prihaja v Trst ob 8.50, ni dal ustaviti, ko je pridrdral v kolodvorsko lopo državne železnice in je zadel ob železni steber, ki se nahaja ob koncu tira. Sunek je bil tako močan, da sta se zlomila odbojnika toliko na lokomotivi kolikor na stebri in je tudi lokomotiva s prvimi dvema kolesi skočila s tira. Toliko prva predprežna kolikor tudi druga lokomotiva sta bili precej poškodovani. Vsled silnega sunka je bilo ranjenih 10—12 pasažirjev, a nobeden težko. Najbolj ranjen je bil železniški kontrolor, ki ga je sunek butnil ob steno in se mu je radi tega strgala koža pod očesom.

Stroj je vodil g. Mihevc, ki so ga takoj zasliali na zapisnik. Vendar smo mi doznali, da je lokomotiva vozila v kolodvorsko lopo kakor navadno in torej g. Mihevc ne zadene nikake krivda, temveč je nesreča nastala, ker je bil stroj nekaj pokvarjen in zavora ni pravilno funkcionirala.

Od druge strani smo prejeli pa sledeče poročilo o nesreči:

Včeraj dopoldne je privozil brzovlak državne železnice št. 501 popolnoma pravilno na kolodvor državne železnice. Vlak je bil izredno dolg in je imel dve lokomotivi. Vlakova lokomotiva je bila iz serije 380, najtežje serije na prekalpski progi, predprežna lokomotiva pa je pripadala seriji 60, lažji seriji. Vlak je privozil v štacijo z izredno majhno hitrostjo 12 do 13 kilometrov. Ob taki hitrosti se da ustaviti vlak na 5 metrov. Ker pa zavore niso funkcionirale dobro, je težki vlak porinil lokomotive naprej, in sprednja lokomotiva je butnila ob odbojnik in jih podrla. Polomili so se tudi odbojniki pri lokomotivi. Vlakovno osebo je komaj čutilo streslaj, čutilo ga je pa nekoliko bolj vozeče se občinstvo, ki po navadi že stoji med vrati, ko vlak vozi v postajo. Prijavilo se je namreč 12 oseb, češ da so ranjene. Bilo je v resnici nekaj prask, popolnoma lahkih, a hujšega se pač ni zgodilo nikomur.

Če se vpraša, kje tiči krivda tej „nesreči“, je odgovor prav lahek —: „šparzistem“ državnih železnic na eni strani, na

Odlikov. tovarna sodovke in šampanjsko šumečih pokalic

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Rimu l. 1910.

Viljem Hribar

na Opčinah

191

naznanja cenj. odjemalcem da ima glavno zalogo za bodočo sezono cevi (cilindrov) ogljenčeve kisline za pivo.

Priporoča se tudi za odjem pokalic in sodovke.

Za točno postrežbo se jamči.

Na obroke!

JAKOB DUBINSKY

Na obroke!

TRST — ulica dell' Olmo št. 1, II. nadstropje — Trst

Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga

ter moške in ženske suknje.

107

UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE.

Cene brez konkurence.

Pozor!

Prevzame se stara, dobro upeljana

mešana trgovina

v večjem kraju na Slovenskem. — Natančni podatki kolikor prometa, toliko zaloge in plačilni pogoji naj se pošljejo na Inseratni oddelek „Edinosti“ pod „Trgovce št. 1000“.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák | V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Doktorica :: Klara Kukovec

je otvorila

: **SVOJ AMBULATORIJ** :

za ženske in otroške bolezni

v Trstu, Piazza della Borsa 7, II.

Ordinuje od 3—4½ ure pop.

TELEFON št. 23-58.

:: LIFT. ::

Josip Trampuš Trst, ulica Industrija št. 3 (Sv. Jakob) priporoča svojo pekarijo. Večkrat na dan sveži kruh. — Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladice in biškoti. 1829

Pozor! Stara in prva slov. tvrdka na Primorskem

priporoča slav. občinstvu svojo

bogato zalogo šivalnih strojev „Pfaff Gritzner“ in

„Ipag“ in „Courier“. — Prodaja tudi na mesečne obroke. — Za dobroto istih se jamči.

Se priporoča slav. občinstvu

JOSIP DEKLEVA

GORICA — ulica Mueicplo št. 1 — GORICA

O priliki birme

boste dobili v prodajalnici ur in zlatanine

BOGOMIL PINO - Trst

ul. Vincenzo Bellini 13 (zraven cerkve sv. Antona novega)

VELIK IZBOR zlatih, srebrnih in kovinastih ur vsake vrste. Zlate in srebrne verižice za ženske in moške. Uhani in prstani z diamanti in brez. Ovrtni okraški in obeski po konkur. cenah. — Govori se slovensko.

Po najvišjem pooblaščenju ces. in kr. apostolskega Veličanstva

XXVIII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne svrhe.

TA DENARNA LOTERIJA, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.135 dobitkov v gotovini in skupni svoti 620.000 kron.

Glavni dobitek: 200.000 K.

Žrebanje se bo vršilo javno 22. junija 1911.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državno loterijo na Dunaju III. Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupovalce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštino prosto.

Od c. kr. loterijske direkcije (Oddelek za drž. loterije)

drugi pa dejstvo, da se vlakospremna služba pri državni železnici opravlja kolikor-toliko preprosto.

Vlak težak, vlakovna lokomotiva težka, pripraga pa lahka. Naj priprava lokomotiva uporabi svojo zavorno moč, teža vlaka jo mora poriniti naprej. In takih slučajev je bilo na državnem kolodvoru že toliko in toliko, samo da ni bilo — „nesreče“.

In ta „šparizem“! Strojevodja priprezne lokomotive je bil prejšnji dan v službi od 5. zjutraj do 11. zvečer, torej celih 18 ur. In če človek gre ob 11. zvečer iz kurilnice domov, pač ni mogoče, da bi morebiti kar na komando zaspal. Zjutraj ob 5. pa je dotični strojvodja zopet moral v službo. Torej po 18-urni službi 6 ur jako problematičnega počitka.

Potemtakem se pač ne bi bilo čuditi, ako bi brzovlak privozil celo vun, pred kolodvor.

Torej nekoliko več pametne uredbe službe, in potem ne bo takih — „nesreč“. Sicer pa smo se natančneje informirali o strojvodni službi pri državni železnici in prinesemo v kratkem še marsikaj res zanimivega.

Tržaška mala kronika.

Akutna gastro-enteritis. To bolezen, ki se radi raznih enakih simptomov (grize in bruhanja) imenuje tudi „cholera nostras“ nasproti „cholera asiatica“, pravi koleri, je zelo običajna poleti in zlasti nevarna zato, ker strašljivi pri njej takoj mislijo na pravo koleru. Tak slučaj se je pripetil v ponedeljek zvečer v ljudskem prenočišču v ulici Pondares. — Zbolel je 22-letni podajal Ivan Caffieri, ki je bil radi previdnosti prepeljan v bolnišnico pri Sv. Mariji Magdaleni.

Junak noža. Predsinočnjem je bil aretiran 41-letni Josip Burganc iz Trsta, ki je v gostilni v Androni S. Lorenzo 3 ranil z nožem na licu nekega Alojzija Gabrijevčič, s katerim se je skregal.

Hud čevljarček. Fran Darini, 52-leten čevljar, se je skregal s hlevarjem Petrom Koprija, kateremu je zažugal, da mu najprej ubije kobilu in potem povrh še njega samega. Strašnega možicelja so vtaknili v luknjo.

Poskus samomora ali nezgoda? — Mesar Vinko Juc, star 17 let, stanujoč v ul. A. Caccia št. 7, je včeraj manipuliral z revolverjem. Orožje se je sprožilo in kroglica ga je ranila na prsih. Ni pa niti izključeno, da je Juc storil poskus samomora. Zdravniška postaja ga je prepeljala v mestno bolnišnico. — Njegovo zdravstveno stanje je opasno.

Uzmoviči. — V noči od 18. na 19. februarja so slugi pomorskega observatorija vkradli več oblačil in perila. Včeraj je bil kakor osumljen tat aretiran nezaposleni mehanik Roman Proft, star 20 let.

Edvard Gregorič je predsinočnjem zaspal pri mizi v gostilni „Alla bella Venezia“ v ul. Pane št. 3. Ko ga je krčmar zbudil, je možakar opazil v svoje neljubo presečenčje, da mu je nekdo izmaknil denarnico s 6 K. Tatovi, bilo jih je cela družba, med njimi tudi neka ženščina, so bili kmalu potem aretirani. Denarja pa ni bilo več, pač pa so našli pri ženski denarnico.

Služaj kolere na „Saxonii“. Parnik „Saxonia“, na katerem je umrl izseljenec Bersi na koleri, se nahaja pred lazaretom in ostane tam predpisanih pet dni. Parnik ni imel nobenega kontakta s kopnim in vse osebe, ki so prišle v dotiko z okuženim, so bile izolirane že na parniku in se nahajajo sedaj pod zdravniškim nadzorstvom; do sedaj so vsi zdravi. — Od te strani ne preti torej mestu nikaka nevarnost okuženja.

Poskus samomora v zaporu. Včeraj zvečer ob 6 $\frac{1}{2}$ je bil v ulici Nuova aretiran nekdanji voznik Fran Fegher, star 36 let, iz Trsta, ker je beračil. Bil je začasno zaprt v eno celic na dvorišču policijskega ravnateljstva. Pol ure kasneje si je revček iz odeje splel vrv in se je hotel obesiti na železni mreži okna, a redar, ki je zunaj stražil, je pravočasno preprečil njegovo obupno nakano. Privedli so ga v opazovalnico. Fegher, ki je bil večkrat aretiran radi beračenja, je tudi večkrat storil enak poskus samomora v zaporu.

Loterijske številke, izžrebane dne 7. junija 1911.

Praga	60	41	2	3	86
Lvov	58	45	24	86	87

Koledar in vreme. — Danes: Medard, šk. — Jutri: Primož in Felicijan, muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 26° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno. Temperatura narašča. Zmerni lokalni vetrovi.

Društvene vesti.

Podružnica pev. društva „Trst“ škorklja-Rojan. Danes ob 8. uri zvečer pevska vaja za moški zbor. Z ozirom na nedeljski nastop 10-letnice pev. društva „Primorec“ prosim polnoštevilne vdeležbe. Pevovodja.

Zadruga opravičenih posestnikov na Opčinah ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 11. t. m. ob 1. uri popol. v „Sokolovi“ dvorani. Odbor.

Nar. del. organizacija.

Delavci iz Škedenjskih „Plavžev“ imajo jutri v petek ob 7. uri zvečer sestanek v dvorani „Gospodarskega društva“ v Škedenju.

Ker je zadeva nujna, naj nihče ne izostane.

Delavci „čistilnice petroleja“ vabljani so na sestanek jutri v petek ob 8. uri zv. v „Gosp. društvu“ v Škedenju. Pričakuje se polnoštevilne udeležbe.

Sestanek skupine N. D. O. „Prosta luka“. Danes v četrtek 8. t. m. ob 6. in pol uri zvečer imajo vsi delavci iz proste luke sestanek v prostorih N. D. O., ul. Lavatolo št. 1. Ker gre za važna organizacijska vprašanja in za ureditev podpornega zaklada, naj nikdo ne manjka.

DAROVL

— Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je v pušici v gostilni „Konsumnega društva“ v Rojanu K 20.

Vesti iz Goriške.

Iz Repentabra. — Dne 25. junija t. l. priredi, kakor že objavljeno, naše pevsko društvo „Dom“ veliko vrtno veselico v krasni, senčnati dolinici g. Ozbiča. Z ozirom na to, da je imelo društvo velike stroške pri nabavi novega odra, je sklenilo naprositi bratska društva, da bi blagovolila udeležiti se naše veselice v kolikor možno velikem številu, oziroma tudi sodelovati. Da bo pa naše društvo moglo še pravočasno sestaviti vspeh, so naprosena slavna društva, da nam svoje eventualno sodelovanje prijavijo vsaj do 18. junija.

Umrli je v Sežani g. Josip Rustija. Bil je več let občinski tajnik. Naj v miru počiva!

Iz Dutovelj. Tukajšnje pevsko društvo „Venček“ priredi dne 25. junija oziroma 9. julija svojo veselico s petjem, igro, plesom in drugimi važnimi točkami.

Velika priložnost! Proda se hiša, primerna za penzioniste zraven postaje Herpetje v Klanecu št. 29. Pojasnilo v isti hiši. 1001

Išče se čevljar delavec. Oglasiti se pri vrtarju Acquadotto 9. 1008

Dva mladeniča se sprejemata na stanovanje. — Ulica Concordia 27, III, vrata 14. 1002

Gozdni uradnik, ki je dokončal prakso v računskem oddelku želi vstopiti v kak komptuar, kot uradnik. Vešč je slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, ter deloma hrvaščine in italijanščine. — Obenem je tudi trgovsko naobrazen. Ponudbe je pošiljati pod šifro „Uradnik“. Poste restante - Rojan. 1017

2 kolesa Stirijska proda se po nizki ceni. Via Miramare št. 1, Eganjarna. 998

Javni ples dne 18/6. v Gabrovici pri Komnu priredijo mladeniči. — Vljudno vabimo k obilni udeležbi. Svira godba iz Sv. Križa. 994

Išče se uradnika. Posojilnica in hranilnica v Kopru išče uradnika. Pogoji: treznost, točnost, vestnost, zmožnost v potrebi tudi samostojnega uravnavanja. Vstop takoj. Veščenci izključni. Pojasnila naravnost v uradu, na trgu Brolo, Kopar. 997

Gospodično večjo italijanske in hrvatske korespondence sprejme Starec, glavni zastopnik Vzajemne zavarovalnice na Proseku. 990

Priporočja se mizar M. Majcen, ul. Belvedere 28, vogal Torquato Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištvo. 899

Na prodaj zemljišče z izvirno vodo ob mirsmarski cesti, dve minuti oddaljeno od Mirsmara. Informacije kavarna Moncenisio od ure 7. do 8. popoldne. Gerlanec. 985

Zastonj se odda kravji in konjski gnoj. Ulica Piccardi 12 v dvorišču. 975

Delavnica čevljev Domenico Centrone priporoča svojo delavnico čevljev, katera se nahaja v Trstu, ulica della Guardia 27. Sprejema se naročila po meri in popravke. 441

Zdravilno pivo

dvojnega kvasa

založna marka „Sveti Štefan“

Glasoviti profesor zdravnik Karl von Nooden, ravnatelj prve dunajske zdravniške klinike, izjavlja, da je pivo dvojnega kvasa založna marka „Sveti Štefan“ zelo upliven pripomoček za želodčne bolezni in za nervozne osebe.

Zaloga: Trst, vla Valdirivo št. 32. Telefon št. 2201. (B.)

Zdravljenje: krvi

Čaj „Tisooči ovi“ (Millefiori)

Cisti kri ter jo izvestno sredstvo proti enim ali drugim, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omet za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER - „AI DUE MORI“ Trst (mestna hiša) — Telefon 377

Postne pošiljate se izvršujejo takoj in franco, ako se dopolnje kron 1.10.

Najboljše in najcenej. gorivo

Briquettes znam. „Klara“

Izključna zaloga SILVIO MALOSI

Trst, ulica Gelsi št. 3

TELEFON 18-89.

Cena: 4 št. kilogram

z dostavljenjem franco.

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila. Gostilna je otvorena vsako soboto in nedeljo do 1. ure popolnunoči.

Dr. Karl Ernst

univ. med. zozozdravnik

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5,

II. nadstropje. 603

Sprejema od 9—1. in od 3—6. pop.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5, II.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št. 5

Friporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice, Moka iz I. mlinov ter maslo. Likeri, vino in pivo v stekl. Postrežba tudi na dom.

Kron 6200!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša, kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST

Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734

Velika centralna garaža, ulica del Saoti 16, vogal ulica Bonohetto

TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanke).

Automobili na posodo po zmerni ceni.

Varstvo in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

Delo dobro in zagarantirano.

Telef. 25-26. Poslovođja: Franjo Jenke.

Hans Schmidt

tehnični zobozdravnik

TELEFON

št. 1085.

TRST

ul. della Zonta št. 7. I.

1995

„Antonio Spanghero“

DEKORATIVNI SLIKAR

Naslednik tvrdke DELALNICA: DOMENICO DELISE. Via Madonna 7.

Telefon 160 Trst Telefon 160.

VELIKA ZALOGA. — Papir za

tapeciranje najboljših tovarn.

Prevzame vsakovrstna stavbena dela in

dekoracije za sobe. — SPECIJALITETA:

imitacije lesa in marmorja, izložne table.

PRODAJALNA

manufaktur. blaga

Izbera borgeta, perla in drob- narilje za šivilje

FRAN KOCIJAN

Trst, ulica Molin a vento št. 17, Trst

... ŠOLA ZA JEZIKE ...

Polyglotte Acquadotto št. 16 prvo nadstropje.

Nova metoda za učenje modernih jezikov.

Izvanredno ugodna prilika!!!

Nemško . 8 lekolj Kron 4 { Dve : lekolj

Franosko . 8 lekolj Kron 6 { v aki : teden.

Angleško . 8 lekolj Kron 6

Vpiše se lahko vsak dan od 11.-1. in 7.-9.

Ravnatelj lastnik Prof. Paolo Marquardt.

Otvoritev nove trgovine

v Trstu, ulica Nuova 41

AMELIA MARTINICO

— BOGAT IZBOR —

izgotavljenih oblek za ženske in punčke,

ženske vestalije, bluze in izbrano perilo.

Vaprejemajo se naročila po meri.

Najzmernejše cene. Najzmernejše cene.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX